Néhány év alatt elérhető közelségbe kerültek a települési klímacélok – de nem úgy, ahogy terveztük

Az Energiaklub által vizsgált magyar településeken 2021 és 2023 között jellemzően 30–40 százalékkal csökkent a földgázfogyasztás, amire az előző évtizedben nem volt példa. Magyar László és Pej Zsófia, az Energiaklub munkatársai a Másfélfokon megjelent cikkükben bemutatják, hogyan kerültek néhány év alatt elérhető közelségbe a helyi kibocsátáscsökkentési célok. A fordulatot azonban elsősorban az energiaválság és a megugró árak kényszerítették ki, miközben a közlekedési kibocsátások mérséklése továbbra is nehezen halad. A tartós előrelépéshez már nem elég a takarékosság: az épületek korszerűsítésére, a fűtés átalakítására és az önkormányzatok támogatására is szükség van.

Gyakorlatilag nem akadt olyan település Magyarországon, ahol 2021 és 2023 között ne esett volna be 30-40%-kal a gázfogyasztás, miközben a megelőző évtizedben a fogyasztás többnyire stagnált vagy emelkedett, dacára az enyhébb teleknek. Az Energiaklub Szakpolitikai Intézet Zugló, Szeged, Székesfehérvár, Fót, Pilisvörösvár és Szentes adatait vizsgálta, a trendet pedig további öt település KSH-adatsorai is alátámasztották.

Ez a látványos csökkenés azonban nem a hirtelen megnövekedett klímatudatosság eredménye volt, hanem az energiaválság és a rezsicsökkentés részleges eltörlésének hatása. Ennek fényében vált láthatóvá, hogy milyen hihetetlen tartalékok voltak a magyar lakosság – sőt, az intézmények és vállalatok – energiagazdálkodásában.

A lakóépületek nélkül nem teljesülnek a klímacélok

Az Energiaklub az elmúlt bő egy évtizedben több mint 20 hazai település számára készített klímastratégiát vagy fenntartható energia és klíma akciótervet (SECAP-ot). Ebben nagy motivációt ad egy 2008-ban indult európai uniós kezdeményezés, a Polgármesterek Szövetsége (Covenant of Mayors), amelyhez a legtöbb elkötelezett önkormányzat csatlakozik, és amely 2030-ig legalább 40%-os kibocsátáscsökkentést, hosszabb távon pedig legalább a nemzeti céloknak megfelelő csökkentést vár el. Már 365 magyarországi tag – a megyeszékhelyek döntő többsége, a közepes városok nagyjából negyede-harmada – csatlakozott a szervezethez, ezek jelentős része SECAP-ot is készített. Egy energiatervnek három kérdésre kell választ adnia: hogyan takarékoskodhatunk tudatosabb életvitellel, miként javíthatjuk az energiahatékonyságot, és hogyan termelhetünk energiát helyi, megújuló forrásokból.

A települések döntő többségében a lakóépületek teszik ki a kibocsátások legnagyobb szeletét (30–60%), miközben az önkormányzati szektor (középületek, közvilágítás) szinte minden esetben az emisszió kevesebb mint 10%-áért felel. Így a lakóépületek földgázfogyasztásának meredek csökkenése hirtelen a települési kibocsátásokat is lehúzta – azonban ami papíron jól fest, a valóságban változatos háttérfolyamatokból következik, melyek gyakran nem jelentenek mélyreható változást.

A tehetősebb városok gyorsabban váltanak tisztább technológiákra

Voltak olyan, jobb módú települések – mint Budaörs vagy Pilisvörösvár –, ahol a lakossági földgázmegtakarítás elérte az 50%-ot. Az Energiaklub szakértői szerint itt szerepe lehetett a korábbi

pazarló fogyasztásnak, de annak is, hogy a jobb anyagi helyzetű háztartások könnyebben váltottak új fűtési technológiákra.

Ugyanakkor a gázfogyasztás csökkenése nem feltétlenül jelent energiamegtakarítást vagy kibocsátáscsökkentést: a háztartások egy része például visszatérhetett a biomassza-tüzeléshez, ennek mértékéről viszont nincsenek pontos adatok.

Mindezzel párhuzamosan felpörgött az elektrifikáció. A hőszivattyúk számának megugrása a rezsiválság idején exponenciális trendet mutatott, de a gázárak normalizálódása után is jelentősen növekedett a számuk. Rengetegen szereltek be egyszerű split légkondicionáló egységeket, melyek a fűtéskiegészítés mellett az egyre nagyobb arányú nyári hűtési igényt is fedezni tudják. Már a 2022-es népszámlálási adatok szerint is több vizsgált településen 40%-ot meghaladó ellátottság volt légkondicionálás terén lakóépületek esetében, ami mára 50% fölé emelkedhetett.

Az áramtermelésben is kedvező trendek látszanak. A vizsgált településeken 2020 óta négy-ötszörösére nőtt a háztartási napelemes rendszerek száma, és országos szinten is csökkent az egységnyi villamos energiára jutó szén-dioxid-kibocsátás.

A közlekedésben az elektrifikáció vegyesebb képet mutat, nagy a szórás a vizsgált települések között. Egyértelmű, hogy a tehetősebbekben volt gyorsabb a hibrid és elektromos autók számának felfutása: míg Budaörsön jelentősen előrehaladott a közlekedési átmenet, Szentesen még épphogy csak elkezdődött. A benzin vagy dízel üzemű járművek darabszáma viszont minden vizsgált településen stagnál vagy csökken 2022 óta.

A válság elindította, a beruházások folytathatják az átmenetet

A klímaváltozással szembeni fellépés, a globális és lokális hatások mérséklésére való törekvés régóta részét képezi számos magyar település működésének, de a legfontosabb „bűnös”, az energiafogyasztás visszaszorításában csak a 2020-as években történt jelentős áttörés. Az elmúlt 4-5 év azonban óriási előrelépést eredményezett. Korábban a települések a 2030-ra kitűzött 40%-os CO2-csökkentési céljukat éves szinten maximum 1-2%-kal közelítették, sőt sokszor egyhelyben toporogtak, vagy visszafelé haladtak. Most pár év alatt sikerült megtakarítani 10–20%-ot, ami reményt adhat. Több településen már 55–60%-os célkitűzések kerültek fókuszba 2035-ig, ami a klímasemlegesség 2040-es évekre történő megközelítésére is esélyt adhat.

Nagy szükség van átfogó energiahatékonysági programokra, az épületek fűtésének megújuló alapokra helyezésére és a közlekedés elektrifikálására, alternatív közlekedési módok előnyben részesítésére.

A vizsgált települések mind élenjárók, hiszen vezetőik foglalkoznak a klímaváltozás kérdéskörével, markáns célokat tűznek ki, melyeket akciótervekbe foglalnak, és igyekeznek helyi válaszokat adni a kihívásokra. A klímaváltozás elleni fellépés azonban nem csak akarat, de pénz kérdése is, így bár az alapköveket a helyi akciók jelenthetik, támogatások, pályázatok nélkül a helyi önkormányzatok limitált mozgástérrel bírnak. A jövőbeli előrelépéshez szükség van a klímaváltozás témájának folyamatos napirenden tartására, és a több szintet átfogó (EU-s, állami, helyi önkormányzati) egyeztetésekre és együttműködésekre.

Fontos, hogy az elkötelezett önkormányzatok ne engedjék el a témát, és klímatudatos szempontból is járják körül az éppen aktuális projekteket, beruházásokat, a tervezés során mindig tartsák szem előtt, hogy két évtizeden belül klímasemlegessé kell válnunk.

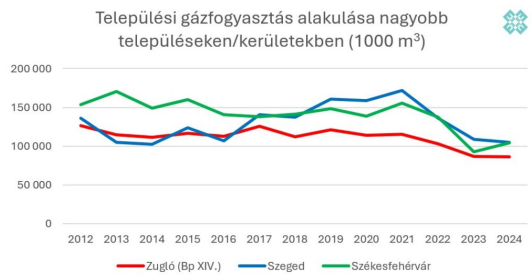
A tervezésbe és megvalósításba a helyi vállalatokat és a lakosságot is be kell vonni, hiszen nagyon fontos szereplők, és nélkülük nem képzelhető el a vállalások teljesítése. A lakosság számára biztosítani kell önkormányzati tanácsadást is valamilyen formában. További előnyt jelent, ha helyi civil szervezetek is folyamatosan figyelemmel kísérik, támogatják, ösztönzik az előrehaladást.

A lokális cselekvés a klímaváltozás fékezésében és az elkerülhetetlen változásokhoz való alkalmazkodásban megkerülhetetlen, azonban a magyar városok nagyobb hányada még nem rendelkezik klíma akciótervvel. Kisebb települések esetén már a tervezéshez is szükséges központi támogatási források biztosítása, a megvalósításhoz pedig minden településnél elkerülhetetlen, hogy nagyobb támogatási csomagok álljanak rendelkezésre. A megelőzés költsége viszont így is jelentősen kisebb, mint a klímaváltozás okozta károk költségei.

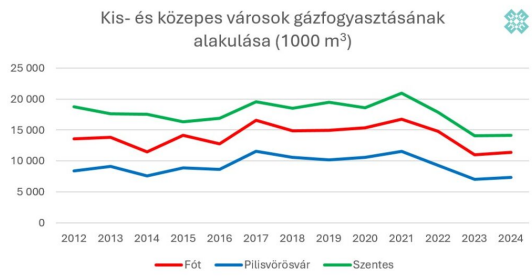
További információ:
https://masfelfok.hu/2026/11/25/nehany-ev-alatt-elerheto-kozelsegbe-kerultek-a-telepulesi-klimacelok-de-nem-ugy-ahogy-terveztuk/

Sajtókapcsolat:

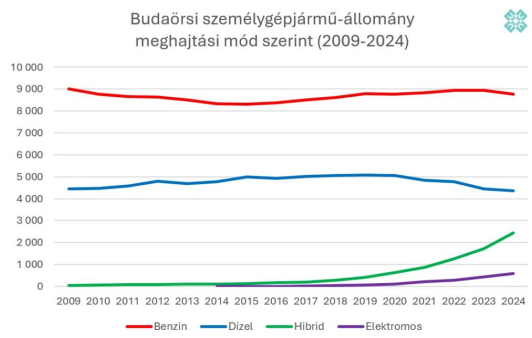

- Magyar László
- Energiaklub
- magyar@energiaklub.hu

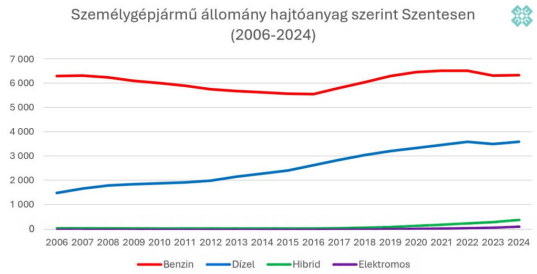

© Energiaklub
Települési gázfogyasztás alakulása nagyobb településeken / kerületekben (1000 m3)

© Energiaklub
Kis- és közepes városok gázfogyasztásának alakulása (1000 m3)

© Energiaklub
Budaörsi személygépjármű-állomány meghajtási mód szerint (2009-2024)

© Energiaklub
Személygépjármű állomány hajtóanyag szerint Szentesen (2006-2024)

Eredeti tartalom: Másfélfok

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:
https://hellosajto.hu/?p=34417